

Förtydligande av regelverket kring ST i hörsel- och balansrubbnings

Informationen bygger på Socialstyrelsens dokument SOSFS 2015:8, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkarnas specialiseringstjänstgöring samt kontakter med Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen lämnar inte förhandsbesked om utbildningsplanen uppfyller deras kriterier. Därför är det viktigt att man vid planeringen för ST följer regelverket redan när specialisttjänstgöringen påbörjas. SMAF råder att noggrant läsa igenom dokument SOSFS 2015:8 och lägga upp utbildningen i enlighet med gällande regelverk.

Specialist i hörsel- och balansrubbnings (HoB) kan man bli när man har godkänd specialistutbildning i basspecialiteten ÖNH samt tjänstgjort inom HoB minst 2 ½ år och uppfyller målbeskrivningen för ST i HoB. Man kan gå utbildning inom basspecialiteten ÖNH och tilläggspecialitet HoB parallellt.

Utbildningen i HoB kräver 60 månaders tjänstgöring som ska intygas av handledare och verksamhetschef, men i praktiken kan man tillgodogöra sig 2 ½ år från ST i ÖNH. All utbildning som tillgodoräknas ska specificeras och kopplas till delmål i målbeskrivningen för HoB och ska vid ansökan om specialistintyg redovisas av handledare på blankett till Socialstyrelsen. Om ST-tjänstgöringen delas med tjänst inom ÖNH räknas tjänstgöringen inom ST för HoB i den procentsats man arbetar med hörsel och balans. Tiden för semester och jourkomp får räknas in i ST-utbildningen, men det är SMAFs uppfattning att jourkomp från jour under ÖNH inte bör belasta utbildningen i HoB. Den kortaste utbildningstiden till specialist i HoB är 7,5 år (5 år ÖNH + 2,5 år HoB). Forskarutbildning kan tillgodoräknas med högst 6 månader i en ST-utbildning under förutsättning att målbeskrivningen är uppfylld. Det är handledare och verksamhetschef som tar ställning till det.

ST-läkaren ska ha ett utbildningsprogram som utgår från målbeskrivningen för specialiteten enligt kapitel 2 § 3.

ST-läkaren ska ha tillgång till en studierektor. Denna behöver inte vara specialist i HoB utan klinikens befintliga studierektor i ÖNH kan svara även för HoB.

ST-läkaren ska ha en handledare på *den huvudsakliga tjänstgöringsorten*. Handledaren ska vara specialist i HoB och ha genomgått handledarutbildning. Handledare och verksamhetschef avgör om tjänstgöring med handledare utanför ST-utbildningen kan tillgodoräknas i ST. Tjänstgöring utan handledare kan inte tillgodoräknas. I de fall där verksamhetschefen inte är specialist i HoB skall denna delegera verksamhetschefens ansvar gentemot ST-läkaren till en specialist i HoB. Denna person får inte samtidigt vara handledaren. Denna person ska kontinuerligt bedöma ST-läkarens kompetensutveckling och vid ansökan om specialistkompetens kunna intyga att utbildningsmålen uppfylls.

Den huvudansvariga handledaren bör tjänstgöra där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring (Kapitel 3, paragraf 2). SMAF har haft kontakt med Socialstyrelsen om innebörden av detta *bör*. SMAF är av uppfattningen att handledning i en så liten specialitet som HoB bör kunna ske via olika distanslösningar. Det är dock Socialstyrelsens uppfattning att handledning inte kan ske på distans från en samarbetande klinik. Socialstyrelsen menar att handledaren ska ha sådan närhet till ST-läkaren att kontinuerlig handledning kan göras. Samtidigt finns ingen närmare reglering hur handledning ska äga rum, men ska ske enligt *kända och överenskomna metoder*, dokumenteras och *bör*

planeras in i ordinarie tjänstgöringsscheman. Har handledning skett på annat sätt än som föreskrivits skall detta redovisas och Socialstyrelsen gör en prövning. SMAF ser problemet med ST-utbildning på sjukhus med enbart en eller ingen specialist i HoB. Eftersom ST-läkaren kan komma att få svårigheter att få ut sitt specialitetsbevis om inte regelverket följs, så måste man hitta lösningar där ST-läkaren får sin huvudsakliga tjänstgöring där det finns minst två specialister i HoB, d.v.s. en handledare och den person som verksamhetschefen delegerar till. Vid ansökning om specialistkompetens ska dessa två specialister i HoB intyga att ST-läkaren uppnått målen.

SMAF styrelse september 2017

Genom

Karin Stenfeldt